

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

NÁRODNÍ PŘEHLÍDKA AMATÉRSKÉHO DIVADLA

SVITAVY - 1. 11. — 30. 11. 1974

DOKUMENTACE

Krajského kulturního střediska
v Hradci Králové

př. č.: 1.307

1. 11.

2. 11.

8. 11.

9. 11.

15. 11.

16. 11.

22. 11.

23. 11.

26. 11.

29. 11.

30. 11.

L. LEONOV
ZLATÝ KOČÁR

LESJA UKRAJINKA
LEŠNÍ PÍSEŇ

V. MAJAKOVSKIJ
ŠTĚNICE

L. LEONOV
ZLATÝ KOČÁR

A. ARBUZOV
NÁŠ MILÝ STARÝ DŮM

M. BULGAKOV
PONTSKÝ PILÁT

A. VOLODIN
PĚT VEČERŮ

M. GORKIJ
VASSA ŽELEZNOVÁ

MASS-ČERVINSKIJ-RAJKIN
TŘI POMERANČE

BRAGINSKIJ-RJAZANOV
JEDNOU NA SILVESTRA

A. P. ČECHOV
BENEFICE

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Národní přehlídka amatérského divadla
o putovní pohár A. P. Čechova

Pod záštitou ministerstva kultury ČSR, Českého ústředního výboru SČSP, České odborové rady, Ústředního výboru SSM, Východočeského krajského národního výboru, Krajského výboru SČSP, Ústavu pro kulturně výchovnou činnost v Praze, Krajského výboru Odborového svazu pracovníků v kultuře

SVITAVY 1974

1.—30. listopadu 1974

CELOSTÁTNÍ FESTIVAL ZÁJMOVÉ UMĚLECKÉ ČINNOSTI NA POČEST 30. VÝROČÍ OSVOBOZENÍ ČSSR SOVĚTSKOU ARMÁDOU

a umění, Krajského kulturního střediska v Hradci Králové, Okresního výboru KSČ Svitavy, Okresního národního výboru Svitavy, Okresního výboru Národní fronty, Okresní odborové rady, Městského národního výboru Svitavy, Okresního výboru Svazu družstevníků, Okresního výboru SČSP, Městského výboru Národní fronty a Jednotného klubu pracujících Svitavy.

V našem okresním městě přivítáme ve dnech 1.—30. listopadu 1974 nejlepší amatérské divadelní soubory z ČSR, vítězný soubor ze slovenské soutěže O pohár Stanislavského a hostující soubor z Krasnojarské oblasti Sovětského svazu na II. národní přehlídce ruských a sovětských divadelních her, která se tak stává vyvrcholením oslav Měsíce československo-sovětského přátelství ve Svitavách.

Letos je o to významnější, že je součástí Celostátního festivalu zájmové a umělecké činnosti na léta 1974—75, který je inspirován významnými historickými událostmi v našich dějinách — 30. výročí Slovenského národního povstání, 30. výročí povstání pražského lidu a 30. výročí osvobození naší vlasti slavnou Sovětskou armádou.

Jsme hrdi na to, že právě Svitavy přispívají touto významnou kulturně politickou událostí k důstojným oslavám a vyspělé divadelní soubory připraví našemu obcenstvu hodnotné kulturní zážitky.

Jménem stranických a státních orgánů okresu i města vítám mezi námi všechny milé hosty a přeji jim příjemný pobyt ve Svitavách, hodně pěkných chvil, prožitých v Lidovém divadle, všem účinkujícím pak, aby se jim dobře hrálo, aby se tu cítili jako doma.

LADISLAV KADLEC, místopředseda ONV

Začátky představení v 19,30 hodin v Lidovém divadle ve Svitavách. Předprodej vstupenek v JKP Svitavy. Ve dnech 8.—9. listopadu se uskuteční seminář na téma „Kulturní výchova v SSSR“. V době festivalu bude instalována výstava „30 let Slovenského národního povstání“, kterou připravilo Krajské kulturní středisko v Hradci Králové.

VÍTÁME
MILÉ HOSTY
FESTIVALU
JENISEJSKÉ LIDOVÉ
DIVADLO
SSSR

Snímek z inscenace Majakovského Stěnice

SOVĚTSKÉ DIVADLO V DIALOGU S DELEGÁTKOU KOMUNISTICKÉ BUDOUCNOSTI ROKU 2030

Dramaturgická skladba letošního ročníku Festivalu ruských a sovětských her ve Svitavách otvírá pohled na vývojové etapy sovětského divadelnictví v širších souvislostech, než to může udělat jedna inscenace, tvorba jednoho autora. Jsou zde zastoupeny hry různých vývojových etap, společně ukazující hloubku inscenační tradice, ve které se rodilo moderní světové divadlo, znovu a znovu obnovující zápas umění o proniknutí k člověku ve vývoji socialistické společnosti. Tvůrčí zápas generací dramatiků je stále tak zajímavý a přitom aktivní, to jest beze zbytku soužící dnešku, inspirující dnešek, že stojí za to opět ukázat jeho plodné stránky jako trvalý vklad socialistické kultury.

Vývoj sovětské dramatiky nelze myšlenkově, ale ani v tvárných prostředcích, oddělit od předrevolučního Ruska. V atmosféře ostrých třídních konfliktů, hlubokých společenských rozporů hrálo divadlo v Rusku významnou společenskou úlohu. Již zásluhou A. N. Ostrovského se podařilo poukázat na nutnost realistického dramatu (v závěru svého životního díla se tento dramatik, ale také divadelní inscenátor — praktik a dnešním termínem řečeno sociolog divadla — na to se stále v hodnocení jeho osoby zapomíná — obrátil k prohlubování psychologických rysů dramatu) a na nezávislost divadla od dvorského a šlechtického pojetí dramatického umění dávajícího pozlátka „nezměnitelnosti a trvalosti“ feudálního řádu. L. N. Tolstoj dokázal uvést v život principy kritického realismu, které nekorespondovaly s dosavadní tradicí divadla v Rusku. Páteří ruského předrevolučního divadla přes všechny rozdíly v metodě, ve filosofických soudech i ve společenském zaměření jsou Anton Pavlovič Čechov a Maxim Gorkij. Nejen pro obsah svého díla, ale také pro důsledky v divadelní praxi, ve výrazových prostředcích a hlavně pro pojetí společenské funkce di-

vadla. Odtud čerpalo prostřednictvím zakladatelské školy MCHATu sovětské divadlo přímo a tento dynamisující odkaz tvorby Stanislavského pulsuje mnoha divadelníkům dodnes v jejich neklidně hledající krvi.

A. P. Čechov zachytil společnost v situaci, kdy „nadějný“ buržoasní svět se vzdal všech ideálů humanitních včetně rovnoprávnosti a vzdělanosti a vplul do vod politické reakce. Strídání majetnických stráží, vystižené v komedii Višňový sad mezi Lopadinem a statkářkou Raněvskou, je vyjádřeno básnickým obrazem umírajícího, ranami sekyrou ničeného sadu, který na jedné straně představuje majetnickou minulost Raněvských, na druhé straně ztrátu pocitu krásy ve světě, pro kterou vidění Lopadinovských zisků nemá lidské oči a nikdy mít nebude. Takových vnitřně dramaticky podepřených obrazů je v Čechově díle mnoho. Racek, jedno z děl početné řady, je jedním z nich, a nejznámějším. Společně prostupujícím motivem je „intelektuálské zklamání“ ze života, bezradnost v orientaci v něm. Najdeme ho téměř všude v Ivanovovi, Rackovi i ve Třech sestrách. Zvláštní na A. P. Čechovovi jsou dva znaky: dějová fabule a její postup je určována významovými momenty odhalujícími vnitřní život postav a míšení komických a tragikomických prvků, známých pod ustáleným názvem „smích a slzy A. P. Čechova“. Připočteme ještě autorův smysl pro lapidárnost výrazu, přesnost charakteristiky tak zjevný v jeho povídkách. Odtud je možné odvozovat rozsáhlý svět aktovek, například Na velké cestě, Medvěd, Námluvy a dramatických monologů, z nichž ten „o škodlivosti tabáku“ se stal skutečnou perlou světové literatury.

Tematická a metodická hlediska (zejména směřování komického s tragickým) jsou v mnohém společná Čechovovi a Maximu Gorkému. Stačí se podívat na Děti slunce a hlavně na

SOVĚTSKÉ DIVADLO V DIALOGU S DELEGÁTKOU KOMUNISTICKÉ BUDOUCNOSTI ROKU 2030

Barbary, abychom onu resignaci intelektuála viděli v plné síle a v tragických důsledcích smrti, nad kterou se šklebí cynická tvář. Čechov je ve svém celku katalysátorem vývoje dramatika Maxima Gorkého. Souhrn jeho prvních her ukazuje trvalé zaujetí sociální tematikou (např. Na dně z roku 1902). Sociální tematiku bychom mohli často najít i v minulosti ruského dramatu. U Gorkého je však tato tematika odvozována stále víc a víc z potřeb proletariátu jako třídy při jeho vstupu do literatury v umění. V Měšťácích odevzal autor sice v rámci tradičního syžetu postavu proletáře Nila a konflikt definitivního rozchodu proletariátu s Bezsemenovými, to jest s kapitalistickým řádem a pořádkem. Gorkij učinil ve svých dílech z myšlenky revoluce dramatický princip. V jeho dílech zní revoluce jako mohutný podtext, rozkládající svět buržoasie, její neotřesitelné postavení. Představitelé starých časů, kapitalistické síly, ať je to Jegor Bulyčev nebo Vassa Železnovová, vidí neschopnost života svých dětí, nástupců, před námi se odehrává krach Zykovových, Dostigajevů a řady dalších. V Nepřátelích vstupují dělníci přímo na scénu do dramatického konfliktu. Ve Vasse Železnovové v pozdější verzi dojde k otevřenému názorovému střetnutí mezi paní domu a nositelkou revolučních myšlenek — Rachel. Maxim Gorkij je začátkem sovětského dramatu. Především proto, že pochopil dějinnou funkci proletariátu, jeho hry, tak těžké, pochmurné, kterými často prochází smrt, mají světlý výhled do budoucnosti vpravdě o společenském vývoji, ve kterém proletariát uskutečňuje socialistickou revoluci. Realistická metoda tvorby pomáhala vytvořit tvůrčí hereckou a režisérskou základnu, pomáhala do divadla novému obecnstvu. V roce 1968 v Berlíně mohl říci leningradský režisér G. A. Tovstogonov plným právem: „Gorkij tvrdě, nemilosrdně odsuzuje nízkost a hlásá svoje sympatie k lidskému a mravnímu zdraví — základu budoucí harmonické společnosti. Klasické drama se proto stává klasickým, že v sobě skrývá cosi důležitého v každé době a pomáhá nám v boji o nového člověka.“

Meteorický příklad první světlosti v díle Čechova a Gorkého má své paralely nejen v ruské literatuře, ale i v literaturách ostatních národů SSSR. Uváděná Lesja Ukrajinka je tímto typem pro ukrajinskou literaturu především v překonávání kosmopolitních proudů zahlcujících národní tvorbu.

Velká říjnová socialistická revoluce dala divadelnímu vyjádření možnosti jako nikde na světě. Sovětské divadlo se re-

SOVĚTSKÉ DIVADLO V DIALOGU S DELEGÁTKOU KOMUNISTICKÉ BUDOUCNOSTI ROKU 2030

žijně a herecky konstituovalo z tvorby Moskevského uměleckého divadla a z experimentů jeho žáků prováděných v desetiletí před revolucí (sem patří především Vsevolod, Mejerchold) a z aktuální politické potřeby agitačního divadla, vyjadřujícího bojovou skutečnost intervenční války proti sovětské moci a boj s jejími nepřáteli na všech frontách. V době, kdy ještě neexistuje současná sovětská hra, uvádějí se velké davové podívané, například Pád samoděržaví nebo Dobyť Zimního paláce (7. 11. 1920). Význam agitační funkce divadla byl v získání mas pro umění, v jejich pochopení uměleckého obrazu světa, který měl agitační bojový cíl, a proto mohl proniknout do srdcí zahlcených revolucí. Agitační divadlo zpětně rozhojňovalo výrazové prostředky divadla, dalo nastupující sovětské divadelní avantgardě vědomí nové divadelní skutečnosti, vědomí nových prostorových vztahů, vědomí nového diváka. Typickým jevem počátků je nový aktualisovaný pohled na klasické dílo, pohled svobodný a nezatížený tradicí. Z tohoto rodu jsou i Tři pomeranče, vytvořené v sovětském divadelnictví v několika variantách. V. Mejerchold adaptoval s trojicí scénaristů Gozziho v tak zvaném Borodinském studiu pod názvem Láska ke třem pomerančům, navrátil se k ní v sovětské éře režisér Jevrejev a nakonec ji prověřil svým velkým uměním herecké zkratky Arkadij Rajkin, který tvůrčí výsledky sovětské divadelní avantgardy přenesl i za druhou světovou válku. Tři pomeranče žijí v jeho vidění trvalým životem roztočeného divadla. Nejznámějším typem nového vidění klasického textu však zůstává Vachtangovova Princezna Turandot, shodou okolností zase dílo Itala Gozziho. Společným rysem sovětského porevolučního období i sovětského dneška bylo úsilí o obraz současnosti se všemi vývojovými hledisky, jejich klady i zápory a hlavně v celistvosti současného hrdiny. Divadlo pro současnost a pro budoucnost dokázal v plné složitosti tohoto problému objevit Vladimír Majakovskij, mnohostranný představitel agitačního umění sovětského Ruska. Kladl si otázku, kam se poděli bývalí eseri, měšťáci, kadeti, překupníci a šmelináři. Nemohl nevidět, že za zády dělníků a rolníků žijí v některých funkcích ti, kteří zapomněli, odkud vyšli a hověly jim buržoasní mravy a zvyky, hlavně pak peníze, majetek a pohodlí. Tak vznikl obraz muže, který se loučí s „nedůstojným prostředím dělnického internátu“, muže, který před příjmením Skripkin již nenese prosté Petr, ale Pierre. Lidská štenice dala

prostý název komedii „Štěnice“, uvedené Mejercholdem s hudbou Dmitrije Šostakoviče 13. 2. 1929. Pokladem pro ni byl filmový scénář Zapomeň na krb. Pro pochopení přístupu autora k satirickému pohledu na skutečnost je důležitá jeho novinářská práce v Komsomolské pravdě pranýřující poměšťačování, setkání se s řadou lidských tragédií, vyvolaných právě měšťáckou lhostejností, kariérismem a jiným. (Toto téma a přístup není v sovětském divadelnictví ojedinělé — například Bezymenského Výstřel). Satira vyvolala rozporný ohlas, především útočili ti, co se ve vypuklé čocce viděli příliš ostře. V podobném ohni byl i Michail Bulgagov, především za komedii — anekdotu Zojčin byt a hru bojující s šablonami ohrožujícími sociaistickou kulturní politiku — Purpurový ostrov. (Význam tohoto dramatika je však ve hrách obnažujících smysl a životní skepsi bílých, jako jsou Dny Turbinových a Útěk).

Vladimír Majakovskij šel umělecky vysoko nad Štěnici, dokázal postavit proti sobě kladné a záporné síly socialistické společnosti v satirě Horká lázeň. Leninský princip myšlení tu byl důsledně aplikován v uměleckém díle. Vynálezce „stroje času“ a dělníci, kteří mu ho pomohli vytvořit, jsou opět příkladem hutného, ideově jasného uměleckého obrazu. Stroj času to není, podle Majakovského slov, bájná vize, ale pětiletka za čtyři roky, nová přehrada, nové sídliště, továrny, to všechno, co umožňuje přiletět Delegátce komunistické budoucnosti z roku 2030 a setkat se s dělníky této doby dříve. Proto jsou zde slova: „Vy sami nevidíte velikost vašeho díla. Nám se rýsuje mnohem přesvědčivěji, víme už, co se naplnilo. Prohlížela jsem s údivem ubohé byty, které u nás už dávno vymizely a uchovávají se jen muzeích. Dívala jsem se na ocelové giganty, které i u nás považujeme za vzor komunistické výstavby života. Prohlížela jsem si nenápadně mladíky v ušpiněných kombinézách, jejichž jména planou na deskách z čistého zlata. Po dnešním krátkém letu jsem teprve uviděla a pochopila sílu vaší vůle, hřmění vaší bouře, tak rychle sílí pro vaše štěstí, radost a pýchu celé planety...“ je zákonité, že příživníci, kariéristi se do stroje času nikdy nedostanou. Zároveň v Horké lázni je par excellence ukázán princip stranickosti, jasně mluvící pro socialistickou budoucnost pracujících. Sovětské divadlo ve svém složitém vývoji má mnoho děl, která — i když v jiné žánrové poloze — vyjadřují tento princip a která se stala symbolem „stroje času“, umožňujícím stále

hlubší dialog s komunistickou budoucností již nejen jedné země, ale socialistické části světa. Vedle mnoha autorů zde můžeme mluvit o Leonidu Leonovovi. Je spojnicí mezi porevoluční literaturou a dneškem úhrnem své tvorby. Ve dvacátých letech patřil mezi tak zvané poputčiky. Vliv na něho mělo přátelství Maxima Gorkého. S divadlem se setkal při spolupráci s MCHATem při dramatickém přepisu svého románu o revoluci Jezevci. Již tady lze vidět dramatika zaujatého pro divadlo myšlenky, citlivého k symbolu. Konflikty jeho her probíhaly hlavně v myšlenkové sféře, v zápase o mravní stanovisko jako hlavní a určující sílu (například drama Skutarevskij). Postavy jeho her vedou často monolog, řada tak zvaných nepřímých replik, lyričnost, funkční využívání symbolů, to vše nám dovoluje vidět Leonova jako dědice čechovovského odkazu v dynamice vpřed se ženoucí sovětské skutečnosti. Prochází obdobím, kdy v sovětském umění zavládl schematismus, jako dramatik zaníceně studující nitro svých postav, rozehraných do významově propracovaného přediva vztahů, kde děj se vyvíjí na základě kontrastního střídání situací. Po válce vznikl Zlatý kočár (první verze 1946, druhá 1955), Leonov posílá své hrdiny do boje „za poctivý sovětský chléb“, když poznali své mravní místo ve světě. Musí ho najít starý i mladý. V Leonově díle je ukryta morální naděje a víra v život, který chtěla zničit válka. Nezničila. Právě toto dílo ve svém úhrnu bylo opět strojem času, který proletěl nepřátelskými střelami se symbolem Zlatého kočáru, stejně tak jako Majakovského stroj času odvrhuje nepřátele, příživníky. Leonov ponechává povrchnost, lhostejnost a citovou vyprahlost minulosti.

Při pozorném čtení hry Alexeje Arbuzova Náš starý milý dům nás napadne kontinuita s dílem Leonida Leonova. Především v hledání etického stanoviska a víry v klady dnešního života. Arbuzov představuje v poválečném sovětském divadle cestu vstupu autora do hry, důraz na myšlenkový apel a úsilí o rozbití dosud uznávaného inscenačního tvaru. Stejně jako Čtvrtý Konstantina Siomnova i nás nejhranější Irkutská historie spěje k analýze příběhu, demonstraci lidských vztahů. Ústy chóru promlouvá k nám autor sám, společně s námi hledá východisko, řešení problému vztahu soukromého a společenského. Pro sovětskou dramaturgii šedesátých let je dramatický obraz právě tohoto vztahu dominantní, určuje tvůrčí výcho-

SOVĚTSKÉ DIVADLO V DIALOGU S DELEGÁTKOU
KOMUNISTICKÉ BUDOUCNOSTI ROKU 2030

diska a typizuje široký proud dramatiky v této fázi vývoje socialistické společnosti. Z Arbuzova díla sem můžeme zařadit Ubohého Marata (u nás uváděného pod názvem Romance ve třech), Radzinského 100 stránek o lásce, populárního Viktora Rozova Člověk hledá radost a Šťastnou cestu. Pádným důkazem je dílo Alexandra Volodina, ať mluvíme o dvou verzích jeho Fabričky, o Optimistické komedii, hlavně však o Pěti večerech a Novém šéfovi. Pohled na dramaturgii moskevského divadla Sovremenik těch let nás jen utvrzuje o náhlé potřebě zkomornění hry, o pečlivějším pohledu na možnosti lidského jednání s nutností nalézt cestu, východisko, které je v složitém uskutečňování harmonie osobního, soukromého se společenským kolektivem, povinnostmi a dary, které si dává. Dnešek sovětského divadla zobrazuje tento mnohohrstevnatý problém s ostřejšími konturami, jakoby se rozpomenul na tvárné cesty konce dvacátých let a počátku třicátých let. Sami bez andělů či Přípitek Kolumbovi A. Žuchovického a především dílo A. Vampilova (zejména Lov na kachny, Dvacet minut s andělem, Starší syn) znamenají syntézu poučení ze sovětské divadelní avantgardy s aktuálním myšlenkovým a citovým nábojem dneška. Komedialní tvorba E. Braginského a E. Rjazanova, z nichž se po Sůvě setkáváme s jejich starší hrou Jednou na Silvestra, představuje z jiného úhlu pohledu zdivadelňování současné tematiky v hutnější zkratce a v lepší kvalitě uměleckého zpracování, plně využívající principu simultánnosti a estetiky filmového střihu.

Smysl dialogu sovětského divadla s komunistickou budoucností byl v progresivních dílech především v perspektivnosti řešení dramatického konfliktu. Kladl si vždycky za cíl objevovat člověku nové obzory v plnohodnotném uměleckém díle. Sovětské drama našlo vždy režiséry a herce, objevitele nových vyjádření, ať to byl Stanislavskij, Mejerchold, Tairov a Ochlovkov nebo dnes je Tovstonogov či Ljubimov. V tom je totiž věčná síla tohoto divadelnictví, záruka toho, že Čechov, Gorkij, Majakovskij a všichni ti, kteří dokázali být umělci, budou žít ve věčném dialogu o budoucnosti lidstva, které je stále tolik potřebuje.

PETR PRŮŠA

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Pátek 1. listopadu — Zahájení přehlídky

Zahájení přehlídky a Měsíce československo-sovětského přátelství

ZLATÝ KOČÁR

DIVADELNÍ SOUBOR MAKYTA, NOSITEL VYZNAMENÁNÍ ZA
VYNIKAJÍCÍ PRÁCI, PŘI DOMU KULTURY ROH V PÚCHOVĚ

Leonid Leonov

ZLATÝ KOČÁR

OSOBY A OBSAZENÍ:

Mária Sergejevna Ščelkanovová
Marka, její dcera
Berjozkin, plukovník
Pavel Alexandrovič Nepriachin
Dášenska, jeho žena
Timoša, jeho syn
Nikolaj Stepanovič Karejev
Julij, jeho syn
Rahuma, fakir
Tabun Turkovská
Raječka
Maslov
Adrian Lukianyč Makaryčev
Ivan Jermolajevič Galancev
Kolchozníci a mládež

Emília Záleská
Alena Jancová
Ladislav Kunst
Štefan Cengel
Emília Čibenkova
Karol Rosina
Viliam Hodoň
Karol Jurík
Anton Jagelka
Olga Zelková
Eva Pavelková
Pavol Kršiak
Ladislav Švec
Anton Kašička
Gabriel Chovan
Helena Cengelová
Marián Hruška
Viktória Šramčíková

Přeložil: Lubomír Vajdička

Režie: Lubomír Vajdička j. h.

Scéna: Josef Ciller, j. h.

Hudba: Igor Bázlák

Scénu vyhotovily: Technické dílny JRD 9. máj a technické oddělení DK ROH Púchov - Světla: Josef Jastraban - Kostýmy zapůjčilo Divadlo SNP Martin - Stavba scény: Ján Bednár, Matúš Zemla, Gabriel Chovan, Josef Zemla - Text sleduje: Vincent Záleský

O AUTOROVÍ A HŘE

První dny po skončení druhé světové války. Návraty a setkání. Plány a touhy. Dlouho očekávaná svoboda konečně přišla. Lidé se vracejí do svých domovů, aby se sešli se svými blízkými. Láska, kterou válka přerušila a láska k té ubohé, raněné milované zemi, kde se počne stavět od základu nový, šťastný domov.

„Člověku není třeba paláců a pomerančových hájů u moře. Ani slávy. Ani otrocké úcty. Člověku je třeba, aby měl domov... a z okna vyhlíží dcera a žena krájí černý chléb štěstí. Potom sedí všichni tři ruku v ruce a světlo z nich padá na dřevěný, čistý stůl.“

Ale tehdy, po druhé světové válce, když se lidé vraceli do svých vypálených domovů, každý poznamenaný hrůzami bouře, která se přehnala nad celou Evropou, mnozí nenašli ani

DIVADELNÍ SOUBOR MAKYTA, NOSITEL VYZNAMENÁNÍ ZA VYNIKAJÍCÍ PRÁCI, PŘI DOMU KULTURY ROH V PŮCHOVĚ

Patronát: Vigona, podnikové ředitelství Svitavy, Vigona 01, 02, 03, Vigona Opatov, DIU Jevíčko, MěstNV Svitavy, OV SČSP Svitavy, MěstV NF Svitavy, Komunální služby Svitavy, Pivovar Polička, JZD Jevíčko, Pivovar Svitavy.

popel svých nejdražších. Tehdy pochopili, co je opravdové štěstí.

Vedle známých jmen hrdinů a hrdinných bojů bylo i tisíce neznámých, kteří obětovali své životy, své drahé, svoje zdraví proto, aby přinesli světu mír a našim dětem blahobyť, ve kterém dnes žijí. A jestliže uvádíme hru L. Leonova „Zlatý kočár“ ve dnech, kdy vzpomínáme osvobození naší vlasti slavnou Sovětskou armádou, myslíme i na tisíce neznámých hrdinů, kteří na spáleništích budovali svůj nový, lepší a krásnější svět bez válek a kterým my děkujeme za svoji svobodu a za všechno, co s ní k nám přišlo.

SLOVO O SOUBORU

Divadelní soubor MAKYTA, nositel vyznamenání Za vynikající práci, existuje od roku 1945 — za rok oslaví své 30. narozeniny. Ve své činnosti prošel zákonitě obdobím dětství, dospívání a nyní vstupuje do mužných let. Soustavná a systematická práce souboru přinesla své ovoce, ze kterého se dnes všichni těší. Za 30 roků se vystříдалo v souboru 200 ochotníků a 20 profesionálních pracovníků, soubor sehrál 68 premiér a přibližně 600 představení, které zhlédlo asi 150.000 diváků. Soubor se zúčastnil 72 přehlídek, soutěží a festivalů. Naposled reprezentoval československé ochotnické divadlo na Světovém festivalu amatérského divadla v Monaku.

Za úspěšnou kulturně politickou práci udělil prezident republiky souboru v roce 1964 státní vyznamenání „Za vynikající práci“. Soubor je držitelem stovky diplomů, cen a uznání. Pět členů souboru jsou držiteli „Zlatého Tylova odznaku“. Vytvořením Divadla mladých vychovává si nové členy. Na uměleckém růstu souboru mají zásluhu profesionální pracovníci, režiséři a výtvarníci. Hru „Zlatý kočár“ nastudoval se souborem režisér Divadla SNP v Martině L. Vajdička, scénou navrhl výtvarník Josef Ciller. Tuto hru nastudoval soubor jako dar k 29. výročí osvobození naší vlasti Sovětskou armádou a ke 30. výročí Slovenského národního povstání.

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Sobota 2. listopadu 1974

LESNÍ PÍSEŇ

DOPRAPO KULTURNÍHO DOMU DOPRAVNÍCH PODNIKŮ PRAHA

Lesja Ukrajinka

LESNÍ PÍSEŇ

Lyrické drama o třech jednáních

Překlad: Jan Tureček-Jizerský
Úprava textu: Petr a Stanislava Weigovi
Režie: Petr Weig
Výprava: Jiří Kozák - Blanka Lukášová
Zvuk: Zdeněk Svoboda - Jiří Reichert
Masky: Vladimír Valter
Kostýmy: Barbora Ježková
Světla: Vladan Vlček - František Váňa
Technická spolupráce: Bořivoj Šturm
Text: Ivana Danešová - Milada Polesná

OSOBY A OBSAZENÍ:

Mauka	Jiřina Janurová
Lukáš	Jiří Budínský
Matka	Alena Adámková
Kylina	Jana Vyhlídková
Jakub	Bohumil Vencel
Lesní mužík	Petr Weig
Vodní rusalka	Květa Kubásková
Polní rusalka	Ivana Herbrychová
Ohnivec	Pavel Blätterbauer
Ďasík	Jiří Katz
Ten, co v skále sedí	Jiří Dlouhý
Děti	Miroslav Průša, Michal Průša, Filip Hora

Lesja Ukrajinka, pravým jménem Larissa Kosačová, se narodila v roce 1871 na Ukrajině ve Volyni. Tento pseudonym si zvolila jako třináctiletá a od té doby uveřejňovala pod ním své literární práce. V temnotách carského Ruska, kde už probleskovaly první červánky revolučních bouří, chtěla proslavit svou rodnou Ukrajinu, zotročenou carismem, ale vždy nepokořenou a buřičskou. Bojovný zápas jejích básní sbližuje jinak v životě fyzicky slabou a nevyléčitelně nemocnou ženu, trpící tuberkulózou od dětských let, s nejrevolučnějšími básníky světové literatury.

DOPRAPO KULTURNÍHO DOMU DOPRAVNÍCH PODNIKŮ PRAHA

Patronát: ADAST Polička, OVS Svitavy, VGJŽ Moravská Třebová, ČSAD Polička, Pila Svitavy, Kras Moravská Třebová, Kras Chornice, OV ČSL, OV ČSS, JZD Osík, Okresní správa spojů Svitavy, JZD Vítějeves, Rostex Moravská Třebová.

Lesja Ukrajinka je velkým příkladem nezlomnosti revoluční síly svého národa, přikovaného jako Prometheus ke skále ne-náviděného carismu. Je z rodu George Sandové, Boženy Němcové, Anny Seghersové a jiných žen-bojovnic. Široké romantické rozpětí jejích dramat zahrnuje ostré sociální konflikty a mravní filosofické problémy antiky, renesance i novodobých dějin.

To plně platí i o Lesní písni, v níž Lesja oslavuje svou rodnou volyňskou přírodu a bohatou fantazii ukrajinského lidu. Vysoké dramatické napětí v tomto díle vzniká na základě ostrého konfliktu mezi mešťáckou konvencí a svobodou lidských citů.

Stanislava Weigová

POSLÁNÍ DIVADLA DOPRAPO

Členové a přátelé nazývají tento soubor poněkud nepoetickou zkratkou DOPRAPO. Ve skutečnosti ale vidí za ní fantazii a kouzlo pohádkového světa. Její odkrývání je také hlavním smyslem ochotnické práce pražského souboru, který dětem a mládeži zůstal věren po celých třináct let své existence.

DOPRAPO si uvědomuje závažnost ochotnických představení, při nichž zvláště dětský divák se povětšinou po prvé setkává s herci a začíná si formovat svůj vztah k socialistickému divadlu. Pro soubor takováto představení nemohou být proto okrajovou záležitostí s vyplněním času mezi tzv. „velkými inscenacemi“, ale posláním.

Divadelní soubor kulturního domu Dopravních podniků patří mnoho let k nejlepším v Praze. Od roku 1970 je nositelem čestného uznání Městského národního výboru hlavního města Prahy „Za dlouholetou úspěšnou práci“. Posledním úspěchem souboru byla účast na II. národním festivalu her pro děti a mládež v Ostravě v tomto roce, kde získal cenu za režii.

„Lesní píseň“ patří k těm velkým inscenacím, které soubor čas od času zařazuje do svého repertoáru, aby obohacoval a rozšiřoval své tvůrčí možnosti.

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Pátek 8. listopadu 1974

Zahájení Měsíce československo-sovětského přátelství

ŠTĚNICE

NARODNYJ TĚATR JENISEJSKOVO DVORCA KULTURY KRASNOJARSKOVO KRAJA — SSSR

Vladimír Majakovskij

ŠTĚNICE

Vedoucí: Ivan Savvatějevič Beljajev, tajemník okresního výboru strany v Jenisejsku.

Historie ochotnického divadla starobylého sibiřského města Jenisejska je přes sto let stará. Smutně proslul Jenisejsk v minulém století; po prosincovém povstání se stal stálým místem pobytu politických vyhnanců.

Žil zde Petr Zalomov (sormovský dělník, představovaný v Gorkého románu Matka Pavlem Vlasovem), dále Vanějev, Petrovskij a Nikolaj Michajlovič Dimitrov (bratr Jiřího Dimitrova), jakož i mnozí další bolševici, kteří sehráli významnou úlohu v historii dělnického hnutí. Zdá se, že právě přítomnost deportované inteligence v Jenisejsku umožnila zde vznik ochotnického dramatického kolektivu. Archivní materiály uchovávaly vzpomínky na první inscenace, mezi nimiž nacházíme i Shakespeara Hamleta, Ostrovského Vrána k vráně sedá, hry Schillerovy a Moliérový. To vše se konalo v Jenisejsku přibližně před 120 lety...

V prvních letech sovětské vlády byl založen v Jenisejsku TRAM, na jehož repertoáru nacházíme kabaretní a agitační scénky. Představení kolektivu TRAM měla u obecnosti z města i okolí velký úspěch.

V letech Velké vlastenecké války ovlivnila práci dramatického kolektivu přítomnost hudebního a dramatického divadla z Krivého Rogu, které bylo evakuováno do Jenisejska. V inscenacích divadla vystupovali i členové dramatického kolektivu. Dramatický kolektiv se pracoval postupně k tvůrčí činnosti.

Uváděl už i Optimistickou tragédii V. Višněvského, Ljubov Jarovou K. Treňova. A právě na bázi tohoto dramatického kolektivu vzniká v roce 1959 v Jenisejsku Lidové divadlo, jedno z prvních tří scén Krasnojarského kraje. V letošním roce oslavuje divadlo již patnácté výročí svého založení.

Za své existence dosáhlo významných úspěchů v komunistické výchově i v kulturní práci mezi obyvatelstvem. V přítomné době sestává tvůrčí kolektiv divadla z 35 členů. Jsou to dělníci, zaměstnanci, příslušníci inteligence, studenti. Při divadle pracuje i studio, jehož úkolem je vychovávat herce. Ve studiu pracují žáci 8.—10. tříd, kteří se seznamují s divadelním uměním a studují scénické umění, umění líčení a dějiny divadla.

Významné místo zaujímá v práci divadla sestavování repertoáru. Jeho základem jsou vždy nejlepší díla sovětské dramaturgie a klasická díla domácí i zahraniční. V současné době repertoár divadla tvoří Děvče bez věna A. Ostrovského, Souboj M. Badžijeva, Valentin a Valentina M. Roščina, Věj, větríčku! J. Rainise, Štěnice V. Majakovského. Hra Děvče bez věna je na repertoáru divadla již osm let a byla uvedena více než tisíckrát.

Lidové divadlo v Jenisejsku se těší v okrese autoritě. Jeho kolektiv si vychoval vlastní stálé obecnost, všechna vynechaná představení jsou zcela určitě projednávána ve veřejnosti.

Z iniciativy kolektivu divadla byla otevřena na městské lidové universitě kultury divadelní fakulta, jejíž učební osnovy pamatují i na propagandu divadelního umění. Divadlo ovlivňuje i rozvoj ochotnického divadelnictví v kraji, na jeho půdě se pořádají pásmové a krajské tvůrčí semináře režisérů, divadlo je konzultačním střediskem a metodickým centrem ochotnického divadelnictví okresu, zkušenosti z práce divadla se zevšeobecňují a doporučují jiným lidovým divadlům.

Velkou pozornost věnuje divadlo pohostinským zájezdům. V roce 1973 uvedlo čtyři premiéry, uspořádalo 71 představení, z nich pro obyvatele venkova 30 inscenací. Představení zhlédlo za rok 12.000 diváků.

NARODNYJ TĚATR JENISEJSKOVO DVORCA KULTURY KRAS-
NOJARSKOVO KRAJA — SSSR

Patronát: ONV Svitavy, Jednota LSD Svitavy, ČSSS Svitavy, Dům pionýrů
a mládeže Svitavy, pedagogická škola Litomyšl, gymnasium Litomyšl,
ČSTP Svitavy, SBČS Svitavy, DPM Polička, DPM Moravská Třebová, JKP
Svitavy.

Lidové divadlo v Jenisejsku je stálým účastníkem krajských
a všeruských přehlídek. Za velkou práci v estetické výchově
mládeže v kraji byla divadlu propůjčena cena Krasnojarského
komsomolu. V roce 1973 obdržel kolektiv cenu Všeruského
festivalu v Omsku a zúčastnil se závěrečné přehlídky v Mos-
kvě, na níž uvedl hru J. Rainise Věj, větříčku!

Ředitel Krajského domu lidové tvořivosti V. Kovalčuk

REKLAMNÍ LETÁK K PŘEDSTAVENÍ „ŠTĚNICE“

Lidé sedí,

smějící se

i mračící,

v divadle

na komedii

„Štěnice“.

Občane,

i ty se běž

podívat

na „Štěnici“!

V sále

i u pokladny

se tlačí návštěvníci.

Hmyz je to kousavý,

však nezlob se na něho;

vždyť neštípá tebe,

jen tvého známého!

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Sobota 9. listopadu 1974

ZLATÝ KOČÁR

DIVADELNÍ ODBOR JIRÁSEK DOMU ODBORŮ ROH CHOCEN

Leonid Leonov

ZLATÝ KOČÁR

OSOBY A OBSAZENÍ:

Marja Sergejevna Ščelkanovová

Marka, její dcera

Plukovník Berjozkin

Pavel Alexandrovič Něprjachin

Dášenska, jeho žena

Timoša, jeho syn

Akademik Karejev

Julek, jeho syn

Rahuma, fakir

Tabun Turkovská

Raječka, sekretářka

Maslov, traktorista

Makaryčev, předseda kolchozu

Galancev, předseda kolchozu

Alena Nováková

Blanka Drtinová

Vladimír Kovář

Zdeněk Synek

Eva Pražáková

Václav Bříza

Jaromír Vaniš

Miroslav Kučera

Josef Piskač

Jana Vovková

Renata Linhartová

Pavel Jurista

Ladislav Hořejší

Tomáš Vondráček

Režie:

Ing. Fr. Sedláček

Scéna:

Ladislav Havlík

Text sleduje:

Jana Štanglerová

Světla:

František Polák

Masky:

Josef Pávek

Zvuk:

Petr Šejnoha

Technika:

Ladislav Vích, František Držmíšek

DIVADELNÍ ODBOR JIRÁSEK DOMU ODBORŮ ROH CHOCEŇ

Patronát: Vertex, podn. řed. Litomyšl, Vertex 01 Litomyšl, MěstNV Litomyšl, MO ČSP Litomyšl, JKP Litomyšl, Pozemní stavby Litomyšl, SZTŠ Litomyšl, RaJ Moravská Třebová, Okresní vodohospodářská správa Moravská Třebová, Botana Litomyšl, Botana Polička, gymnasium Jevíčko, Čedok Svitavy.

SLOVO O AUTOROVI

Leonid Leonov patří k největším postavám sovětské literatury, uznávaným v celém světě. Je autorem realistickým, s výrazným sklonem k psychologii. Jeho díla se vyznačují především hlubokou socialistickou filosofií a humanitou. Konfliktní situace a postavy zobrazuje ve svých dílech v celé jejich složitosti a rozporuplnosti. Proto jsou nám aktéři jeho příběhů tak blízcí a přes své lidské chyby sympatičtí.

Děj dnešní hry vás zavede do jednoho z měst sovětského Ruska, krátce po skončení druhé světové války. Byla to velice těžká doba, ve které lidé musili zápasit s překonáním nejen materiálních škod, zanechaných touto strašnou katastrofou lidstva, ale i — s ještě nezahojenými — ranami ve svých nitrech. Nejen věci, ale i charakterů lidí poznamenala válka. V tomto příběhu se spolu vrátíme o devět let zpátky, do doby plné nadějí, kdy už skončil boj na všech frontách, ale zdaleka ještě ne v lidských srdcích.

DIVADELNÍ SOUBOR JIRÁSEK JKP CHOCEŇ

Ve Východočeském kraji patří k typu vyspělých městských souborů, které se opírají o velkou historickou tradici. Soubor se dnes herecky opírá především o střední věkovou generaci. Dramaturgicky tíhne ke klasickým hrám, zejména autorům realistického zaměření s psychologickým pohledem na jednotlivé postavy. Pravidelně se účastní okresních přehlídek Žambereckého máje. Na Festivalu ruských a sovětských her ve Svitavách v roce 1972 získal několik cen za uvedení hry Maxima Gorkého Vassa Železnovová. Za tuto hru získal ocenění i na krajské přehlídce v Týništi nad Orlicí. Inscenace Zlatého kočáru byla odměněna 1. cenou na letošním Žambereckém máji.

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Pátek 15. listopadu 1974

NÁŠ MILÝ STARÝ DŮM

STÁLÁ AMATÉRSKÁ SCÉNA KP ROH ROŽNOV P. RADHOŠTĚM

Alexej Arbuzov

NÁŠ MILÝ STARÝ DŮM

OSOBY A OBSAZENÍ:

Konstantin Ivan Gusjatnikov
Raisa Alexandrovna, jeho matka
Erast Petrovič, její manžel
Frederik,
Sášenka, mladí Gusjatnikové
Makar
Julie Nikolajevna
Nina Leonidovna
Míťa Chrustikov
Ala

Milan Raclavský
Marie Dohnalová
Karel Daehne
Láďa Janík
Jana Zapletalová
Staňa Lichnovský
Magda Daehnová
Zuzana Vašková
Emil Andrýs
Božena Pokorná

Přeložila: Marie Tábořská
Režie: Zdeněk Hradilák j. h.
Scéna: Karel Vašina
Světla: Josef Skybor
Zvuky: Miroslav Pokorný
Text sleduje: Květa Daehnová

Nina: Teď bych pořád jen chtěla, aby byl šťastný každý, koho potkám.

Julie: To by nebylo k ničemu, miláčku.

Nina: Proč?

Julie: Protože by pak nikdo po štěstí netoužil.

STÁLÁ AMATÉRSKÁ SCÉNA KP ROH ROŽNOV P. RADHOŠTĚM

Stálá amatérská scéna vznikla 1. ledna 1969 z původního divadelního souboru ZK Tesla Rožnov. Soubor již pracuje prakticky 20 let. V roce 1973 soubor toto výročí oslavil. Pracuje pravidelně celých 20 let bez jediné přestávky. Řídí se přesně stanoveným dramaturgickým plánem, zpočátku pod vedením amatérských režisérů, později od r. 1970 pod vedením herce Divadla pracujících v Gottwaldově Zdeňka Hradiláka. Hlavně v poslední době soubor začal pracovat pod odborným vedením systematicky také na druhém plánu postav, na přesném rozboru každé hry a každé jednotlivé postavy. Tímto způsobem je zaručeno, že každý z herců získává mnoho pro sebe, pro své postavy na jevišti a získává tím samozřejmě i kvalita představení.

Magda Daehnová, ved. souboru

SLOVO REŽISÉRA

Dramaturgie souboru Stálé amatérské scény v posledních letech se ve svých inscenacích jednoznačně opírá o takový kon-

STÁLÁ AMATÉRSKÁ SCÉNA KP ROH ROŽNOV P. RADHOŠTĚM

Patronát: OV ČSČK Svitavy, OÚNZ Svitavy, ÚNZ Polička, ÚNZ Litomyšl, ÚNZ Moravská Třebová, léčebna TRN Jevíčko, OVOS - zdravotnictví.

cepční názor, jehož smyslem a hledáním jsou současní lidé se vešmi svými klady i zápory, s výraznou schopností řešit konflikty od černé do bílé, s akcentem pevné víry v nekompromisnost, v čestné, lidské činy, varovat před resignací a lhostejností k čemukoliv. Prostě postihnout celý ten složitý, nevyčerpatelný oblouk každého člověka od bolestí a životních proher až k upřímnému a současnému pohledu na život. Prostředky, jimiž toto nelehké hledání transponujeme divákovi, se opírají o prostotu, emotivní účinnost; hledáme tak zvaný druhý plán postav i situací (nekreslit pouze text). Stejný důraz klademe na hledání logického a přirozeného rytmu, skladbou jednotlivých celků i detailů stále ověřujeme funkčnost pausy.

Hra Alexeje Arbuzova „Náš milý starý dům“ některé postulatey v sobě skrývá. Hra oplývá zdánlivou lehkostí a humorem, ale uvnitř jednajících postav se odehrává velký zápas o prosté, každodenní štěstí. A tento zápas by měl tvořit druhý plán postav, na mnoha místech by měl výrazně překrývat samotný text. Není to práce snadná, zvláště je-li hře vymezen její žánr — vaudevillu. Co tedy víc respektovat? Myslím, že obojí. Známe řadu situací, kdy krizová nebo konfliktní místa nesdělujeme křikem, ani jiným afektovaným projevem. Humor nejednou uzdraví lidskou mysl, ale i naše prostředí, jeho atmosféru. Humor je tedy další devizou této hry a přidáme-li k tomu zásadní pravidlo, že vždy a všude budeme mluvit pravdu, máme před sebou sousto ne lehké.

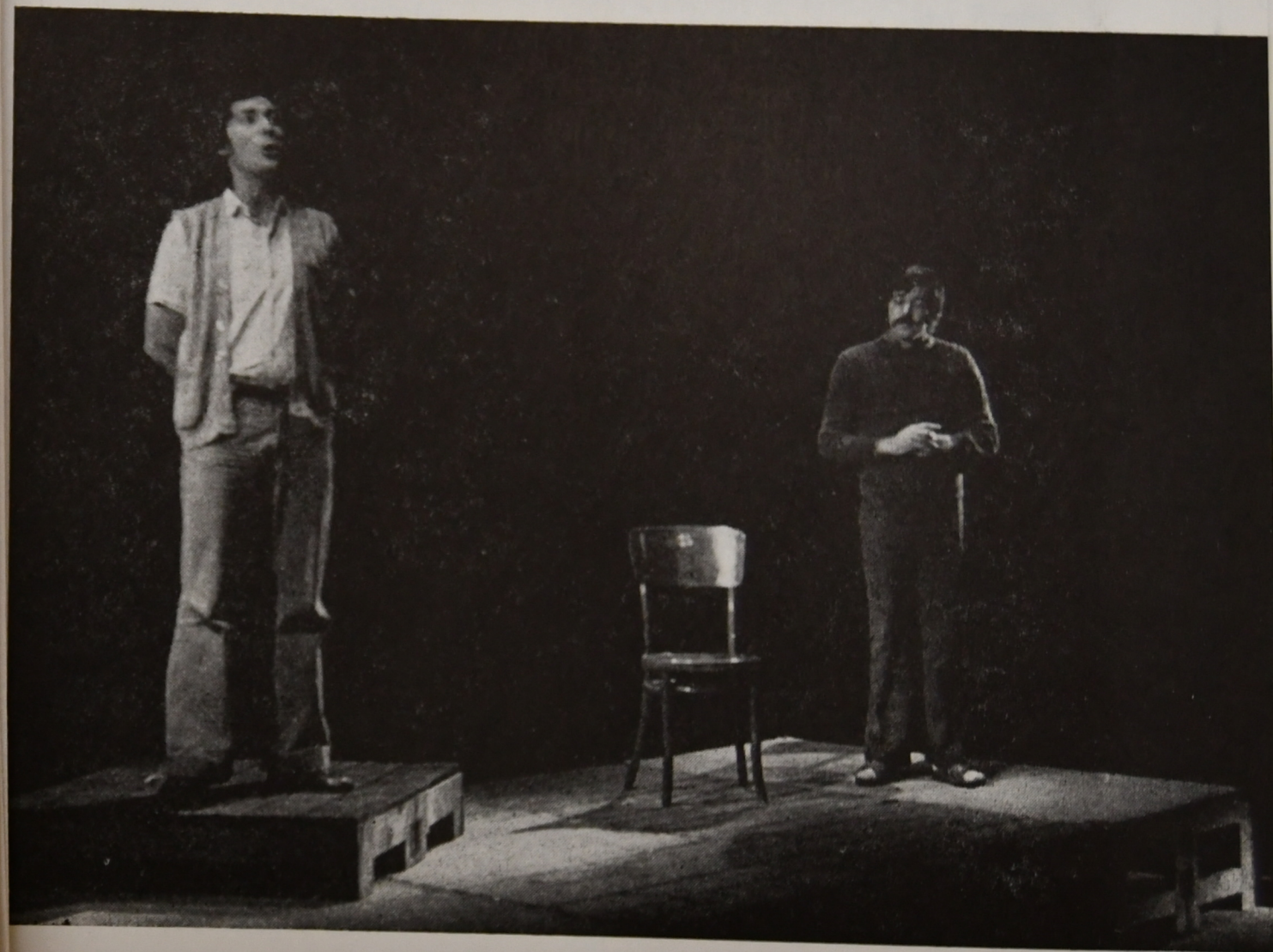
Základní tvůrčí lidskou činností početné rodiny Gusjatnikovových je aktivní hudba, schopnost dána pouze člověku. Hudba, která je snad každému nejpřípustnější, citově i rozumově řeší řadu bolestí, ale i radostí této rodiny. Jako by hudbou mizely generační rozpory světa dospělých a světa dospělých dětí. Přejme a držíme palce hudbě, její síle, všude pečujeme o „naše milé staré domy“, je to přání takřka celosvětové. Vždyť hudba bourá hradby a staví mosty. Sledujme příběh očima ne svátečního diváka, ale očima prostých a upřímných lidí, snášet bolesti, ale i léčit nemoci a hlavně udržet přímé, otevřené hledí na současný život.

Zdeněk Hradilák

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Sobota 16. listopadu 1974

Kulturní sál Okresního kulturního střediska

PONTSKÝ PILÁT

KLUB-DIVADLO VIA PŘI OV SSM PRAHA 6

Michail Bulgakov

PONTSKÝ PILÁT

OSOBY A OBSAZENÍ:

Pilát, správce Judeje

Jan Rosák

Jošua Ha Nocri, filosof

Roman Mihina

Kaifáš, velekněz

Ivan Hrubeš

Afranius, muž v kápi

Ivan Chocholouš

Matouš, celník

František Dočkal

Vypravěč

Překlad:

Alena Moravcová

Zvuk:

Ladislav Vinš

Světla:

Miloslav Zelenka

Úprava textu:

Jaroslav Linke

Asistent režie:

Vladimír Seifert

Režie:

Jan Rosák

KLUB-DIVADLO VIA PŘI OV SSM PRAHA 6

Patronát: Vlněna Brněnec, Vlněna Bystré, Rotana Bystré, OV ČSPB Svitavy, OV Svazarm Svitavy, JZD Kunčina, IZD Chornice, OV SSM Svitavy, Hedva Mor. Chrastová, Mlýny Brněnec, Průmstav Dlouhá, Oděvy Rozhraní, UKZUS Hradec nad Svit.

Zcela nový a netradiční pohled na nejstarší křesťanskou legendu, tak jak se objevuje v divadle sovětského spisovatele Michaila Bulgakova, to byl důvod, proč se divadlo VIA rozhodlo pro tuto inscenaci.

Je to příběh člověka, který přichází ve své době s naprosto novou, revoluční teorií tak obrovského významu a dosahu, přichází, aby „zbořil starý chrám víry a postavil nový chrám pravdy“, a jehož učení je pro vykořisťovatelskou společnost tak šokující, že je pokládán na jedné straně masami prostého lidu za Vykupitele, Mesiáše, a na druhé straně příslušníky vládnoucí třídy, která si v osobách svých čelných představitelů uvědomuje smrtelné nebezpečí, za zločince, který musí být odstraněn.

Je pro ně samozřejmě daleko nebezpečnější než lidé bojující proti řádu neuvědoměle, živelně, neboť on — Jošua — má na své straně daleko hrozivější zbraň — revoluční myšlenku.

Jeho poselství však je příliš předčasné, zůstává příliš sám. Teprve o dvacet století později uskutečňují lidé jeho sen o lidské svobodě a důstojnosti, ale v jiném řádu a za pomoci jiné, tentokrát již vědecké teorie.

Je to drama člověka a jen člověka, se všemi jeho nadějemi, vírou, ale i slabostmi a strachem.

Správce provincie judské, Pilát, je představitelem lidí, kteří ve svém souhrnu znamenali vždy velkou brzdící sílu v dějinách, neboť ačkoliv souhlasili s novými myšlenkami, nikdy se neodhodlali napomoci k jejich uskutečnění, neboť nebyli schopni překročit meze své třídy.

Proto si M. Bulgakov vybral právě Piláta Pontského jako hlavního nositele děje, neboť v jeho osobě se odráží celá doba, v níž bylo toto poselství vyřčeno.

Bulgakov Piláta tvrdě soudí a odsuzuje. A to jediné je možné a správné — „není větší chyby než zbabělost“.

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Pátek 22. listopadu 1974

PĚT VEČERŮ

DIVADELNÍ SOUBOR ZDEŇKA ŠTĚPÁNKA ZK ROH SLAVIA
FATRA NAPAJEDLA

Alexandr Volodin

PĚT VEČERŮ

Hra o třech dějstvích

Přeložil: Jaroslav Chundela
Režie: Svatopluk Skopal, režisér DP Gottwaldov, j. h.
Asistentka režie: Božena Úředníčková
Inspice: Jana Gajdůšková
Světla: Karel Janošek, František Veselý ml.
Zvuky: Rostislav Plch
Scéna: Josef Kouřil, Mir. Malchárek, Vlad. Menšík
Kostýmy: Anna Patáková
Text sleduje: Vlasta Veselá

OSOBY A OBSAZENÍ:

Iljin	Jaroslav Halenčák
Slávek	Stanislav Jeřábek
Timofjev	Aleš Hába
Tamara	Eva Kolomazníková
Káťa	Zdena Baťová
Zoja	Ludmila Bělohlávková

Divadelní soubor ZK Slavia Fatra Napajedla patří již řadu let mezi vyspělé soubory v ochotnickém hnutí Jihomoravského kraje.

Je souborem, který se s uspokojením ohlíží na bohatou činnost minulých let, která znamenají již více než stoletou tradici ochotníků v Napajedlích. V roce 1959, při sloučení dvou

DIVADELNÍ SOUBOR ZDEŇKA ŠTĚPÁNKA ZK ROH SLAVIA FATRA NAPAJEDLA

Patronát: Hedva Moravská Třebová, Hedva 01, 02, 18 Moravská Třebová,
Hedva Moravská Chrástová, Hedva 8 Polička, MěstNV Moravská Třebová,
JZD Měst. Trnávka, OV ČSŽ Svitavy, MěstV ČSŽ Moravská Třebová.

závodních klubů v jediné kulturní zařízení, nastalo v Napajedlích i sloučení divadelních souborů.

Divadelní soubor ZK Slavia Fatra pravidelně nacvičuje 2—3 hry za dvě divadelní sezóny. Za uplynulá léta dosáhl ve své činnosti i řady významných úspěchů. S hrou Petra Karvaše „Půlnoční mše“ se zúčastnil XXX. Jiráskova Hronova a zvítězil na II. krnovském divadelním máji.

Po odchodu některých členů ze souboru se zaměřil na získání nových talentovaných mladých lidí. V průběhu několika let se podařilo znovu soubor vhodně doplnit a ke spolupráci byl získán režisér Divadla pracujících v Gottwaldově s. Svatopluk Skopal, který má velkou zásluhu na tom, že úroveň souboru se představení od představení neustále zvyšuje.

Z úspěšné dramaturgie souboru uvádíme některé hry: Lysistrata, Půlnoční mše, Podivná paní Savageová, Majitelé klíčů, Lucerna, Neapol město miliónů, O myších a lidech, Morálka paní Dulské, Hrátky s čertem, Rodinná vojna, Ach, ta léta bláznivá a mnoho dalších inscenací. V současné době má soubor nacvičenou hru Alexandra Volodina „Pět večerů“, která již byla s velkým úspěchem uvedena jak v Napajedlích, tak i na okresní přehlídce v Luhačovicích a dalších okolních obcích.

Z iniciativy některých členů divadelního souboru byla založena tradice napajedelských divadelních festivalů ochotnických souborů a letos v dubnu se konal již jeho XVII. ročník. Téměř všichni členové divadelního souboru se vždy svou aktivní prací podílejí na úspěšné organizaci těchto divadelních festivalů, které se staly kulturním svátkem celého města a širokého okolí.

Přes mnohé překážky i potíže je soubor trvale oporou činnosti mateřského Závodního klubu.

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Sobota 23. listopadu 1974

VASSA ŽELEZNOVÁ

HÁLEK, DRAMATICKÝ ODBOR ZK DOPRAVY A SPOJŮ,
NYMBURK

Maxim Gorkij

VASSA ŽELEZNOVÁ

OSOBY A OBSAZENÍ:

Vassa Železnovová	Madla Kubáčková
Sergej Petrovič Železnov	Ing. Vladimír Rozlívka
Prochor Borisovič Chrapov, Vassin bratr	Ing. F. Málek
Natalia,	Ivana Kubáčková
Ljudmila, Vassiny dcery	Svatava Zubáková
Ráchel, snacha	Jitka Martinovská
Anna Onošenkova, Vassina sekretářka	Irena Ceeová
Melnikov, člen okresního soudu	Stanislav Holík
Jevgenij, jeho syn	Zdeněk Selinger
Gurij Krotký, správce rejdařství	Ing. Pavel Cee
Líza,	Marie Vránová
Polja, služebné	Lenka Koláčná
Pjaterkin, bývalý voják a námořník	Ivan Müller

Režie: Ing. František Málek, nositel vyznamenání
Za vynikající práci

Režijní spolupráce: Olga Vencourová

Scéna: Ing. Vladimír Milota a Jan Krupička

Představení řídí: Věnka Miškovská

Masky, světla, zvuk: členové kolektivu DO Hálek Nymburk

Hudební vložka: MUDr. Čestmír Cee

HÁLEK, DRAMATICKÝ ODBOR ZK DOPRAVY A SPOJŮ, NYMBURK

Patronát: OSP Svitavy, OPP Polička, OPP Svitavy, ČSAD Svitavy, OKS Svitavy, Metra Linhartice, Kovopol Litomyšl, Juranovy závody Litomyšl, Perla Moravská Třebová, MŠLZ Březina, JZD Morašice.

První začátky divadelního souboru Hálek sahají do r. 1860. Už v dávné minulosti byl Nymburk Mekkou pojízdných kejklířů, akrobatů, tanečníků, panoramat, hudebníků, zpěváků a hereckých společností.

Prvním představením, které se uskutečnilo 3. září 1860, byl Klicperův Divotvorný klobouk. Potom následovaly hry Král Václav, Naši furianti, nechyběla ani Fidlovačka, Lucerna a další a další.

S nymburskými ochotníky hrála celá řada vynikajících českých herců: Eduard Kohout, Rudolf Deyl, Dana Medřická, Hugo Haas, Jarmila Smejkalová, Darja Hajská, Leopolda Dostálová, Jiřina Šejbalová, Josef Bek.

Nymburští ochotníci oslavují v letošním roce 114 let své činnosti a jsme velmi rádi, že je můžeme přivítat právě ve Svitavách na II. národní přehlídce ruských a sovětských divadelních her.

Ve svém repertoáru mají Gorkého drama Vassa Železnovová, které není našemu obecenstvu neznámé.

Vztahy mezi lidmi, jak je mistrovsky Gorkij líčí ve své tvorbě, nenechají nikoho lhostejným a nutí k zamyšlení.

Přáli bychom si, aby si diváci odnesli z představní hezké vzpomínky, soubor pak aby rád vzpomínal na chvíle prožité na scéně Lidového divadla ve Svitavách.

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Úterý 26. listopadu 1974 v 17 hodin

TŘI POMERANČE

MLÁDEŽNICKÝ SOUBOR JKP VYSOČINA, POLIČKA

V. Z. Mass-M. A. Červinskij-A. Rajkin

TŘI POMERANČE

Hudební komedie na motivy Carla Gozziho

OSOBY A OBSAZENÍ:

Mág Celio a ředitel divadla v jedné osobě	Ing. L. Vrabec
Král Silvio	L. Hradecký
Princ Milón	R. Jakubíček
Odelit	A. Neugebauerová
Oderot	J. Baštářová
Leandr	Z. Tamele
Trufaldino	J. Navrátil
Smeraldina jeho žena	D. Šuková
Skirina	D. Svobodová
Pantalon, akademik	J. Pospíšil
Morgana	I. Forchtsamová
Tartalius	P. Formánek
Kat	B. Stehno
Zámecká stráž	E. Nováková
Tanečnice	V. Chotěnovská
	B. Konečná
	I. Schafferová

Přeložil:	Jiří Plachetka
Upravil:	Miroslav Horníček
Režie:	S. Tamele
Hudba:	Jiří Bauer a Vlastimil Hála
Vedoucí hudební skupiny:	F. Kašpar
Text sledují:	J. Janečková a G. Tamelová

MLÁDEŽNICKÝ SOUBOR JKP VYSOČINA, POLIČKA

Patronát: JZD Lačnov, JZD Hradec nad Svitavou, JZD Dolní Újezd, gymnásium Svitavy, Mlékárna Svitavy, zdravotní škola Svitavy, I., II., III., IV. a V. ZDŠ Svitavy.

DIVADELNÍ SOUBOR JKP VYSOČINA POLIČKA

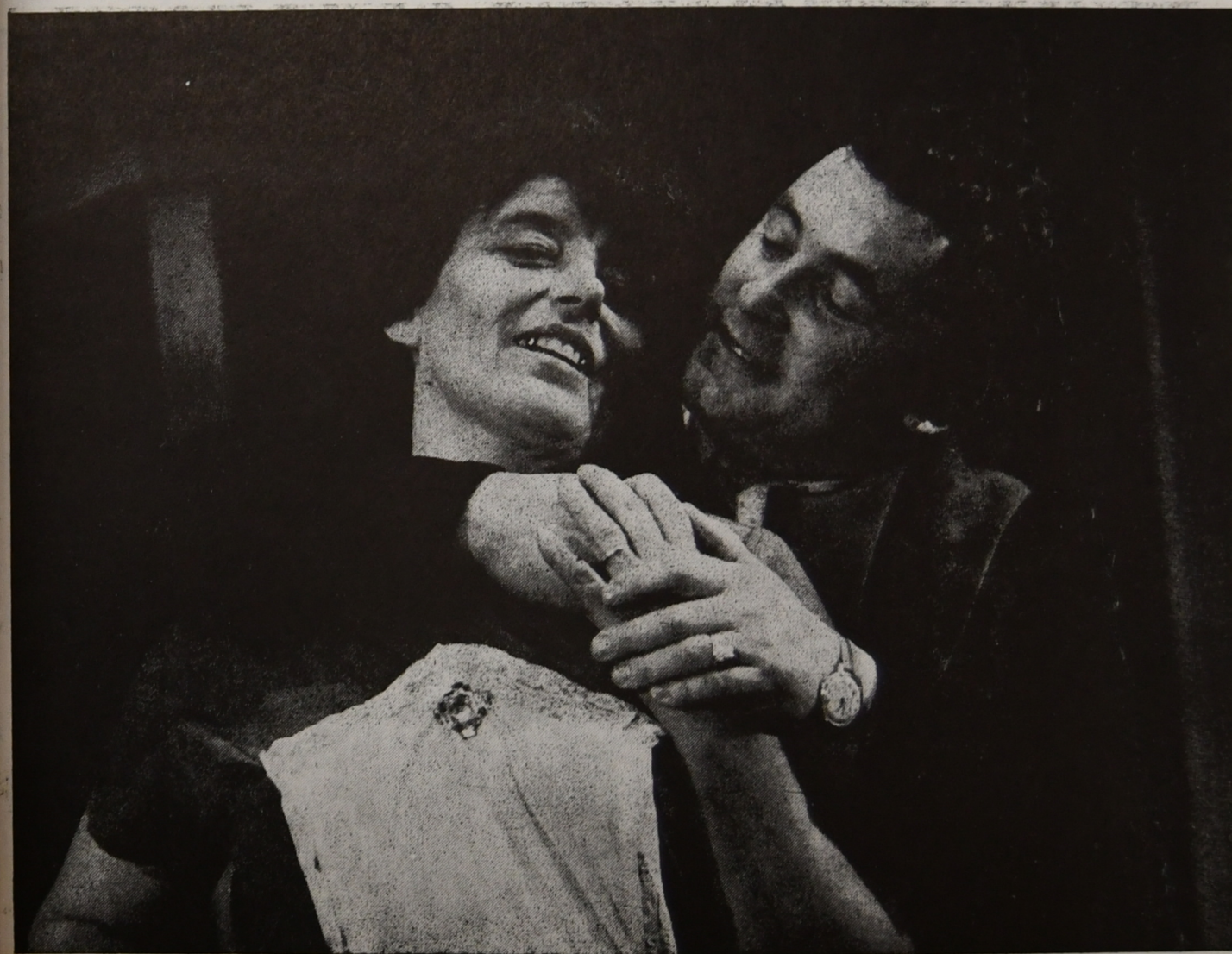
Soubor má mnohaletou tradici. V povědomí české divadelní kultury hraje roli kdysi pravidelné uvádění hry z dějin města „Anežka“, kterou napsal František Zákrejs. Soubor se v minulých letech vyznačoval hodnotnou dramaturgií, myšlenkově velmi náročnou. V roce 1962 nastudoval např. Brechtovu-Feuchtwangerovu hru „Vidění Simonky Machardové“ a na krajské přehlídce v Týništi nad Orlicí se v roce 1973 prezentoval náročnou inscenací klasické Moliérovky komedie „Tartuffe“.

Soubor začal úspěšnou spoluprací se studenty a mládeží města, z kterých vychovává budoucí členy, záruku dalšího rozvoje ochotnického divadla v Poličce.

Nastudování náročné sovětské hry „Tři pomeranče“, která úzce souvisí s prací sovětské divadelní avantgardy a velkého sovětského herce Arkadije Rajkina, je příkladem zajímavé dramaturgické volby, získávající zájem mládeže.

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Pátek 29. listopadu 1974

JEDNOU NA SILVESTRA

DIVADLO MLADÝCH TJ SOKOL JZD VYSOKÁ LIBEŇ, MĚLNICKÉ VTELNO

E. Braginskij-E. Rjazanov

JEDNOU NA SILVESTRA

OSOBY A OBSAZENÍ:

Evžen Lukašin
Marina Lukašinová, jeho matka
Galja, jeho snoubenka
Naděžda Ševeljevová
Olga Ševeljevová, její matka
Hipolit, její snoubenec
Pavel,
Alexandr, Lukašinovi přátelé
Michael,
Valentina,
Taťána, Naděždiny přítelkyně
Silvestrovští hosté

Josef Videman
Libuše Richterová
Stanislava Dušková
Marie Videmanová
Inka Robová
Vladimír Dědek
Vlastimil Burša
Vladimír Hanek
Josef Carva
Vladěna Hanková
Věra Dědková
Stanislava Hojerová
Zdenka Buršová
Vladimír Poláček
Bohuš Žíla
Jiří Hanek
Pavel Rumanko
Václav Grůda
Stanislav Hanek

Komentátor

Přeložil:

Josef Palla

Režie:

Vladimír Dědek

Scéna:

Josef Videman

Technická spolupráce:

Bohuslav Mikyna, Jarolím Miklovič,
Alžběta Hanková

JEDNOU NA SILVESTRA

Přiléhavý název pro český překlad hry úspěšných sovětských současných dramatiků, Braginského a Rjazanova, jejichž „živá“ díla nacházejí stále více příznivců v ochotnickém divadle i v řadách jeho diváků.

DIVADLO MLADÝCH TJ SOKOL JZD VYSOKÁ LIBEŇ, MĚLNICKÉ VTELNO

Patronát: Technolen Svitavy, Spořitelna Svitavy, Pojišťovna Svitavy, gymnasium Moravská Třebová, Semenářský statek Polička, Okresní veterinární zařízení Svitavy, Zemědělský stavební podnik Svitavy, JZD Radiměř, Drůbežárny Osík, Pila Moravská Třebová.

Na Silvestra se může přihodit ledacos, zvláště když ještě navíc mladý člověk oslavuje poslední den své „svobody“. A protože v dnešní moderní době stavíme stejné domy, vyrábíme stejný nábytek... Ale to už bychom toho řekli o hře příliš.

DIVADLO MLADÝCH, VYSOKÁ LIBEŇ, PŘI JZD 25. VÝROČÍ MĚLNICKÉ VTELNO

Členové souboru Mladých z Vysoké Libně, kteří v roce 1971 zahajovali první Národní přehlídku vesnických a zemědělských divadelních souborů v divadle Krakonoš hrou V. K. Klicpery „Ženský boj“, hned napoprvé si odnesli několik cen. Podobně obhájili dobré jméno souboru i další hrou „Červen počátek léta“, kterou uvedli na přehlídce ve Vysokém v roce 1972. V loňském roce se jim „nevedlo“ na krajské přehlídce Středočeského kraje ve Žlebech s inscenací hry Marie Kubátové „Jak přišla basa do nebe“. Na souboru byla již znát únava z množství přehlídek a repríz, které Libeňští uskutečnili v rámci kraje. Ve svém repertoáru se znovu vrátili k úspěšnému „Ženskému boji“, aby jej uvedli na divadelním festivalu v Bulharské lidové republice. I zde úspěšně reprezentovali naše ochotnické divadlo. Svědčí o tom i rozsáhlé články v bulharském tisku. Soubor se především obrací k různým typům komediálního žánru. Je zcela pochopitelné, že v oblasti sovětské dramatiky zákonitě přišel k autorské dvojici Bragin-skij-Rjazanov.

Středočeský kraj reprezentovalo letos Divadlo Mladých i na V. národní přehlídce ve Vysokém nad Jizerou právě s touto inscenací. V historii Festivalu ruských a sovětských her je to poprvé, kdy některý kraj je reprezentován vesnickým divadelním souborem.

FESTIVAL RUSKÝCH A SOVĚTSKÝCH DIVADELNÍCH HER

Sobota 30. listopadu 1974

Zakončení Národní přehlídky

BENEFICE

DIVADELNÍ SOUBOR IVANA OLBRACHTA, TÁBOR

A. P. Čechov

BENEFICE

Volné spojení jednoaktových her

NA HLAVNÍ SILNICI a NÁMLUVY

OSOBY A OBSAZENÍ:

NA HLAVNÍ SILNICI

Tichon Jevatognějev, majitel krčmy
Semjon Sergejevič Borcov, statkář
Marja Jegorovna, jeho žena
Sava, starý poutník
Nazarovna,
Jefimovna, poutnice
Feďa, dělník
Jegor Merik, tulák
Kuzma, pocestný
Kočí paní Borcovové
Blázen

A. Šrámek
A. Ballák
I. Krebsová
Dr. V. Horejc
M. Sekalová
M. Krupičková
M. Pešta
F. Kouba
J. Šedivec
L. Třeštík
J. Sekal

NÁMLUVY

Stěpan Stěpanovič Čubukov, statkář
Natalja Stěpanovna, jeho dcera
Ivan Vasiljevič Lomov, statkář

V. Buriánek
E. Hurtíková
F. Hnojna

Režie:

Petr Svoboda, Josef Svoboda

Scéna:

Dr. V. Horejc

DIVADELNÍ SOUBOR IVANA OLBRACHTA, TÁBOR

Patronát: TOS Svitavy, MěstNV Polička, MO SČSP Svitavy, JKP Polička, JZD Vendolí, OV ČSPO Svitavy, Dřevojas Svitavy, Vkus Svitavy, gymnasion Polička, JZD Banín.

SLOVO O AUTOROVÍ

Koncem 19. století a počátkem 20. století uzavírá dramatické dílo A. P. Čechova společensko-kritickou linii ruského repertoáru. Čechovovu dramatickou tvorbu předcházela prozaická tvorba povídková, ve které Čechov ironizuje rutinu, šablony a řemeslné pojetí umělecké práce a hovoří s neskryvaným pohrdáním o soudobém obecnstvu. Z těchto základů vyrostla první Čechovova dramatická díla, mezi nimiž jednoaktové hry „Na hlavní silnici“ a „Námluvy“ zachycují typický společenský průřez tehdejšího života v Rusku. V obou hrách vyniká především kritické vidění statkářského světa a bezvýchodnost jejich ničemného života. Hra „Na hlavní silnici“ vznikla v roce 1885 podle povídky „Na podzim“, kterou Čechov předělal v tuto dramatickou črtu. Tulák Merik zde vyjadřuje kredo bezvýchodnosti, když říká, že člověk se topí a oni na něho křičí: „Top se, dělej, nemáme kdy!“

Satirický žert „Námluvy“ zesměšňuje statkářskou třídu, která kromě chamtivosti vyniká nekonečnou hloupostí.

Čechov se ve svém díle sice nedopracoval vytvoření hrdiny, člověka, který vybuduje lepší zítřek, ale ve všech jeho hrách je tento proces připravován, a proto ho můžeme právem zařadit k autorům, kteří mají i dnes co říci našemu obecnstvu.

A teď ještě k názvu Benefice. Ten vznikl jako hříčka pro označení dvou režijních prací. Aktovku „Na hlavní silnici“ režíruje zástupce mladé generace Petr Svoboda a dramatický žert „Námluvy“ zástupce generace otců, Josef Svoboda.

Je to tedy určitá benefice generačních pojetí režijní práce a divák ať sám posoudí, s čechovovsky jemným humorem, výsledky tohoto „souboje“.

Josef Svoboda